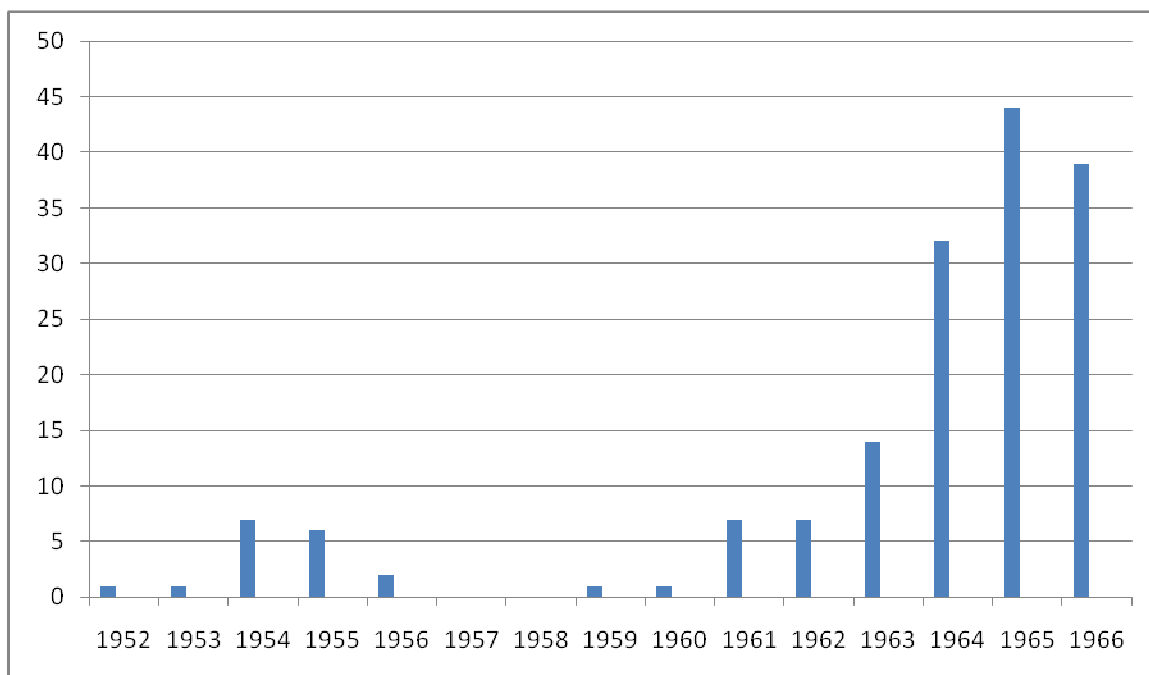

Referat fra Løsdriftsforeningens 50 års jubilæum

Fredag den 5. marts 2010 fejrede Løsdriftsforeningen sit 50 års jubilæum. Det stiftende møde blev afholdt i Osted den 17. februar 1960 med 24 deltagere.

Den første løsdriftsstald i Danmark blev taget i brug allerede i 1952. det var en dybstrøelsesstald indrettet i eksist. bygninger hos godsejer Otto Wilhjelms, Orenæs på Falster. De følgende år var interessen for løsdriftstalder yderst beskeden og det var først fra 1964, at der kom mere gang i indretningen af løsdriftstalder.

Antal løsdriftstalder bygget i perioden 1952 til 1966

Antallet af løsdriftstalder steg stødt omgømmen 70'erne og 80'erne. Men samtidig blev der også stadig bygget mange bindestalder. I 1988 stod således 80% af malkekøerne stadig opbundne. Det endelige systemskifte fra bindestalder til løsdrift skete i 90'erne og i 2010 går over 80% af køerne nu i løsdrift.

Løsdriftsforeningen startede som protestbevægelse mod den etablerede husdyrbrugsforskning, der på det tidspunkt ikke så at fremtidens staldsystemer til mælkeproduktion var løsdrift.

Foreningen havde de første mange år ingen skrevne vedtægter og bestyrelsen var selvsupplerende, dog søgte man så vidt muligt at få forskellige egne af landet repræsenteret i bestyrelsen. Først i marts 2008 fik foreningen sine vedtægter.

Se i øvrigt Poul Kellers tilbageblik, som han kurerede med ved jubilæumsmiddagen.

Dagens Program

Vanen tro var der også i jubilæumsprogrammet indlagt staldbesøg. For at gøre det lidt anderledes i anledning af jubilæet var besøgene henlagt til forsøgstalderne på henholdsvis Kvægbrugets Forsøgscenter (KFC) og Forskningscenter Foulum - nu

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet.

På begge institutioner har man inden for de sidste par år afsluttet nogle store renoveringer og udvidelser af staldanlæggene.

Kvægbrugets Forsøgscenter:

På KFC har man her i 2010 afsluttet en større udvidelse af anlæggets kostald. Anlægget er oprindelig indrettet med 3 hold malkende køer og malkerobotter (VMS fra De Laval). 2 hold med 65 sengebåse pr. robot og en lidt mindre hold (jersey) med godt 40 sengebåse. Det har længe været et ønske på KFC at få udvidet kostalden, så man kunne komme op på 3 fulde hold – 3 x 65 malkende køer.

Samtidig vil den nye lov om hold af kvæg kræve en modernisering af centrets kælvningsfaciliteter. Derfor er der lavet en helt ny kælvningsafdeling.

KFC fik i sin tid de første De Laval malkerobotter i Danmark. De er netop blevet skiftet ud med den nyeste model VMS med Herd Navigator. Systemet er netop færdig udviklet til malkerobotter og testes nu i 2 malkekvægbesætninger i Danmark, hvor den ene er KFC. Herd Navigator foretager in line målinger på de ny udmalkede mælk og landmanden får analyseresultaterne med det samme. Der måles PT på følgende parametre:

Tilstand	Stoffer eller tilstande der kan måles på i mælken
Mastitis	Celletal Ledningsevne Enzymer fra celler der bliver nedbrudt Elektrolytter, f.eks. natriumklorid Akutfase-proteiner
Brunst og drægtighed	Progesteron
Ketose	Ketonstoffer Fedt%
Energiforsyning	Ketonstoffer Fedt%
Proteinforsyning	Urea Protein%

Kendte parametre som kan måles under malkningen (realtids-data)

Samtidig er alle robotter placeret på vejeceller, så alle køer vejes under malkningen.

Den nye kælvningsafdeling er inddelt i et fællesområde med dybstrøelse samt et antal enkelt kælvningsbokse. De højdrægtige køer og kvier kommer ned i kælvningsafdelingen ca. 14 dage før forventet kælvning, hvor de går i fællesboksen indtil umiddelbart før kælvning. Enkelt kælvningsboksene er indrettet med gummibelægning, så boksene nemt kan rengøres efter hver kælvning.

Se i øvrigt www.kfc-foulum.dk

Forskningscenter Foulum:

Kvægstaldene på Foulum er alle oprindelig opført som bindestalde. Men i 2005 opførtes en ny løsdriftstald med plads 150 køer samtidig med blev der etableret et nyt malkecenter i en af de eksisterende stalde.. I den oprindelige masterplan for anlægget var der allerede afsat et byggefelt til denne stald. Så stalden hænger naturligt sammen med det øvrige anlæg.

I perioden 2006 – 2008 er der blevet gennemført en omfattende renovering af staldanlæggene, både til kvæg, svin, fjerkræ og pelsdyr.

I kvægstaldene er der således nyindrettet stalde til goldkøer, ungdyr og kalve. Desuden er der indrettet en unik forsøgsstald til malkekøer. Alle med løsdrift.

Samtidig er anlæggets fodercentral blevet renoveret og monteret med nyt doserings- og blandeanlæg. Endelig er der blevet indkøbt 3 foderrobotter til udfodring i staldene. Foderrobotterne er computerstyrede dieseldrevne motorfodervogne, der via nedstøbte kobbertråde i gulvet automatisk kører fra fodercentralen og ud til de enkelte staldafsnit.

I forsøgsstalden kan køerne inddeles i 3 x 24 køer eller 6 x 12 køer. Antallet er valgt i forhold til størrelsen af malkestalden der er en 2x12 sildeben med fast exit. På den måde kan der tages et hold til malkning af gangen. Når køerne returnerer fra malkning gå de gennem et elektronisk vægt og vejes således 2 gange dagligt.

I stalden er der installeret elektroniske foderkasser til fuldfoder og vand samt kraftfoderautomater. På den måde kan hver enkelt ko tildeles en særskilt foderration, hvor foderoptagelse, ædetid, antal ædeperioder mv. registreres på enkelt dyrs niveau.

Gødningen opsamles ligeledes fra hvert hold og på den måde kan både foder, produktion (mælk, kød) og gødning registreres nøjagtigt.

Den eneste bindestald der er tilbage på Foulum er stalden med de vomfistulerede køer. Hvor der foretages fysiologiske forsøg. Forskerne har her direkte adgang til køernes vom, løbe og tyndtarm og kan udtage prøver fra de forskellige faser af koens fordøjelse mv.

Det er imponerende at et staldanlæg der er 25 år gammelt i sin tid blev planlagt og bygget med så stor fleksibilitet, at bygningerne i dag kan nyindrettes fuldstændig up to date.

Se i øvrigt www.agrsci.dk

Efter staldbesøgene afholdtes foreningens generalforsamling, hvor samtidig var arrangeret en guide byvandring i det gamle Viborg.

Dagen sluttede med festmiddag på Golf Hotel i Viborg med 36 deltagere. Foreningen havde inviteret gdr. Aage Christensen, Skibby ved Harlev til at holde aftenens festtale. Aage Christensen var i mange år et aktivt medlem af foreningen og byggede allerede først i 70'erne løsdriftstald. Han kurerede over de sidste 40 års mælkeproduktion, men var også langt omkring med fortællinger fra et langt og aktivt liv i det Østjyske.

Foreningens æresmedlem Poul Keller fortalte om Løsdriftsforeningens tilbliven og om mange års forsøgsarbejde med kvægstalde først på Ørrtislevgård og siden på Bygholm.

Sven Knudsen fortalte om sine erfaringer med løsdrift i 60'erne og havde avisudklip med fra Løsdriftsforeningens besøg hos ham.

Endelig fortalte Niels Rørbech om planlægning og byggeriet af løsdriftstalde i 70'erne og 80'erne, hvor de første store stalde blev bygget i Danmark og Sverige.